

TE-palvelut 2024

Kohti uutta elinvoimakuntaa – TE-uudistuksen viestintä

Hanna Lassila 13.12.2023

**Eri toimijoiden
yhdenmukainen
viestintä on tärkeintä
muutosviestinnässä.**

Kuntaliitto kuntien tukena uudistuksen viestinnässä

- Kuntaliiton suositus TE-palvelut 2024 - uudistuksen muutosviestintään ja palvelujen markkinointiin ilmestyi 24.10.2023
- Suosituksessa määritelty uudistuksen pääviestit ja tavoitteet sekä annettu suosituksia palvelujen viestintään ja markkinointiin.
- Jatkossa viestintään liittyvää ohjeistusta ja esimerkkejä kannattaa seurata [Kuntaliiton TE-uudistuksen verkkosivuilla](#) olevalta viestinnän sivulta.

Uudistuksen yhteiset pääviestit ja äänensävy

Olemme yhdessä luomassa Suomeen täysin uutta mallia, jonka toteutumisessa kaikilla toimijoilla on tärkeä ja merkittävä rooli. Kyse ei ole vain työllisyyden hoidosta, vaan ennen kaikkea kunkin alueen elinvoiman vahvistamisesta. Kuntien vastuulle siirtyvillä TE-palveluilla on mahdollisuus entistä vaikuttavammin edistää työllisyyttä, osaavan työvoiman saatavuutta ja yritysten kasvua.

Sen lisäksi, että kunnat osaavat järjestää palvelut, on tärkeää pohtia, miten palvelut saadaan osaksi kunnan elinvoiman vahvistamista ja miten esimerkiksi osaavan työvoiman saatavuus varmistetaan. Kyse ei ole pelkästään palvelujen tai henkilöstön siirrosta valtiolta kunnille. TE-palvelut ovat tärkeää vakiinnuttavaa ja juurruttavaa osaksi kunnan palveluja, ei eriyttää erilliseksi palveluksi. Palvelujen vakiinnuttaminen edellyttää toimivia yhdyspintoja sekä kunnan sisällä että ulkopuolella. Esimerkkinä tästä sote-yhdyspinnat.

Palvelujen markkinointi asukkaille

Työllisyysalueiden toimintaa suunniteltaessa on huomioitava, että uudistuksen keskeisenä tavoitteena on kunnan elinvoimatehtävän vahvistaminen. Palvelujen siirron lisäksi on keskityttävä löytämään parhaat käytänteet siihen, miten TE-palvelut nivotaan osaksi kunnan elinvoiman vahvistamista ja muita palveluja. Miten tehdään työtä elinvoiman vahvistamiseksi poikkihallinnollisesti, yhteistyössä kunnan muiden palvelusektoreiden kanssa?

TE-palveluita ei siis tule eriyttää kunnan muista palveluista, vaan integroida osaksi kunnan palveluja. Tämän vuoksi emme suosittele luomaan TE-palveluille omaa visuaalista ilmettä. Palveluita markkinoidaan kuten muitakin kunnan palveluja. Työllisyysalueiden nimi kannattaa harkita sen mukaan, että kuntien yhdenvertaisuus säilyy, eikä nimi heikennä sellaisten kuntien asemaa, jotka eivät kuulu työllisyysalueeseen, mutta kuuluvat alueellisesti esimerkiksi samaan maakuntaan.

Pääviestit ja tavoitteet

1. Olemme **yhdessä** luomassa täysin uutta mallia, jonka toteutumisessa kaikilla toimijoilla on tärkeä ja merkittävä rooli.
2. Kyse ei ole vain työllisyyden hoidosta, vaan ennen kaikkea kunkin alueen **elinvoiman vahvistamisesta**.
3. Kunnat saavat uudistuksessa lisää työkaluja. Kun kuntien vastuulle siirtyvät te-palvelut lisätään jo olemassa oleviin toimintoihin, on kuntien mahdollisuus **edistää entistä vaikuttavammin työllisyyttä, osaavan työvoiman saatavuutta ja yritysten kasvua**.
4. Sen lisäksi, että kunnat osaavat järjestää palvelut, on tärkeää pohtia, **miten palvelut saadaan osaksi kunnan elinvoiman vahvistamista ja miten esimerkiksi osaavan työvoiman saatavuus varmistetaan**. Kyse ei ole pelkästään palvelujen tai henkilöstön siirrosta valtiolta kunnille.
5. **TE-palvelut ovat tärkeää vakiinnuttaa ja juurruttaa osaksi kunnan palveluja, ei eriyttää erilliseksi palveluksi**. Palvelujen vakiinnuttaminen edellyttää toimivia yhdyspintoja sekä kunnan sisällä että ulkopuolella.
6. **Jokaisella kunnalla on rooli** uudistuksen toteuttamisessa ja palvelujen vakiinnuttamisessa riippumatta siitä, millainen vastuunjako työllisyysalueella on.

Kohti uutta elinvoimakuntaa

Kunnat saavat lisää työkaluja elinvoiman vahvistamiseen

Kunta kouluttaa osaajia

- Työelämän tarpeita vastaava ammatillinen koulutus – omistajaohjaus
- Oppilaitosten ja korkeakoulujen yritysysteistyö
- Tuki peruskoulutuksen edellytysten säilyttämisessä

Sivistys ja opetus,
ammatillinen koulutus

Kotoutuminen ja
maahanmuutto

Uusi rooli ja tehtävien siirtyminen

Kunta etsii osaajia

- TE-palvelujen avulla osaajia yrityksiin sekä Suomesta että ulkomailta (kv-rekry)
 - TE-palvelut tukemaan nopeaa työllistymistä ja työvoiman saatavuutta
 - Yritysten kasvun mahdollistava työvoiman saatavuus
 - Ei pelkästään työllisyyden edistämistä vaan alueen elinvoiman edistämistä
 - Työperäinen maahanmuutto ja vieraskieliset palvelut

Kuntiin syntyy palvelukokonaisuus, joka luo aivan uudenlaisen mahdollisuuden edistää paikallista elinvoimaa

Asukkaat

Asuminen ja ympäristö
Yhdyskuntasuunnittelu

Vapaa-aika,
hyvinvointi, liikunta,
kulttuuri

Osaajapula

Elinvoimaiset
yritykset,
yritysten
kehittäminen

Kunta kaavoittaa ja luvittaa yritystoimintaa ja pitää yllä toimivan arjen infraa

- Vihreän siirtymän investoinnit
- Asuntotarjonta tukemassa työvoiman saatavuutta
- Syrjäytymisen ehkäisy
- Etätyö ja verkkoyhteydet

Kunnassa on veto- ja pitovoimaa nyt ja tulevaisuudessa

- Kuntalaiset kokevat kunnan turvallisen ja houkuttelevana asuin- ja elinympäristönä eri elämänvaiheissa.
- Toimintaympäristö nähdään houkuttelevana ja yritykset uskovat toimintaedellytyksien olevan kannattavia myös tulevaisuudessa ja uskaltavat investoida.

Elinvoimanäkökulma tärkeä

Ammatillista koulusta on suunnattava paikallisten yritysten työvoimatarpeisiin ja työllistävälle alueille!

- Jatkossa paikallista elinvoimaa tukevat palvelut kuten esimerkiksi kunnan koulutuspalvelut (kuten ammatillinen koulutus), yritysten kehittämispalvelut sekä yhdyskuntasuunnittelu löytyvät saman katon alta TE-palvelujen kanssa.
- Kunnilla on siis mahdollisuus edistää entistä vaikuttavammin sekä työllisyyttä, osaavan työvoiman saatavuutta että yritysten kasvua.
- Työtä elinvoiman edistämiseksi on tehtävä yhdessä kaikkien kunnan toimialojen kanssa poikkihallinnollisesti, jotta paikalliset vahvuudet ja kunnan erityispiirteet pystytään hyödyntämään elinvoimatyössä.
 - Verkostomainen työskentely tapa ja aktiivinen vuorovaikutus avainasemassa
- Se kuinka hyvin kunnat onnistuvat uudessa tehtävässään riippuu erityisesti siitä, miten kunnat pystyvät hyödyntämään laajaa tehtäväkenttäänsä työllisyyden edistämisessä.

Miten kunnat voivat tukea osaavan työvoiman saatavuutta uudessa elinvoimakunnassa?

- Työelämän tarpeita vastaava ammatillinen koulutus – omistajaohjaus
- Oppilaitosten ja korkeakoulujen yritysysteistyö
- TE-palvelut tukemaan nopeaa työllistymistä ja työvoiman saatavuutta (Huom! Myös kv-rekryt!)
- Asuntotarjonta tukemaan työvoiman saatavuutta
- Syrjäytymisen ehkäisy
- Etätyö ja verkkoyhteydet
- Työperäinen maahanmuutto ja vieraskieliset palvelut

Työllisyysalueiden nimeäminen

Kotimaisten kielten keskuksen (Kotus) suositus

Työllisyysalueiden nimeäminen 1/4

- **Työllisyysalueille tulee antaa sekä ymmärrettävyyden että palvelujen löytymisen takia valtakunnallisesti yhdenmukaiset nimet.**
- Kielilaki velvoittaa muodostamaan nimet kansalliskielillä ja hallintolain mukaan nimissä on käytettävä asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä.
- Saavutettavuuden kannalta on ongelmallista, jos julkisten palveluntarjoajien nimet ovat sellaisia, että ne muistuttavat kaupallisten toimijoiden nimiä tai jopa sekoittuvat niihin.
 - Kaupallisella puolella tavoitteet ovat erilaiset.
- Asiakkaiden on vaikea hahmottaa ja muistaa, mitä palveluita kukin taho (esim. kuntayhtymä) kunnassa hoitaa, jos tämä tieto ei käy nimestä mitenkään ilmi.
- Kuntia kannustetaan siis laajaan yhteistyöhön, kun nimiä ja verkkotunnuksia suunnitellaan.
- Myös mahdollisten työllisyysalueisiin liittyvien lyhenteiden käytön tulisi olla yhdenmukaista kaikkialla Suomessa. Suomenkielinen *työllisyysalue* on niin lyhyt sana, että sen julkiseen käyttöön **ei suositella lyhennettä.**

Työllisyysalueiden nimeäminen 2/4

- Työllisyysalueita perustettaessa on muistettava, että nimet tarvitaan oikeastaan kahdelle eri asialle:
 - 1) maantieteelliselle toimialueelle ja
 - 2) sille toimielimelle, joka vastaa tämän maantieteellisen alueen työllisyyspalveluista.
- Kaikkien maantieteellisten alueiden nimitysten perusosana tulisi olla **työllisyysalue**, jota on päätetty **laissakin** käyttää.
- Ruotsiksi sopiva nimen perusosa on *sysselesättningsregion*. Laissa käytetty *sysselesättningsområde* ei ole toimiva, sillä sana *område* ei sovi hallinnollisten alueiden ja yksiköiden nimiin. Se vastaa pikemminkin toimialaan viittaavaa suomen *ala*-sanaa (esimerkiksi *liikunta-ala – idrottsområdet*).
- Nimien määriteosat tulisi muodostaa niin, että ne viittaavat suuntaa-antavasti alueen sijaintiin. Myös ilmansuuntasanoista voi olla nimissä hyötyä.
- **Määriteosana ei kuitenkaan voi käyttää esimerkiksi maakunnan nimeä, jos kaikki maakunnan kunnat eivät kuulu** samaan työllisyysalueeseen. Keskuskaupungin/vastuukunnan nimi voi olla luonteva joissakin tapauksissa. Käytettävyyden takia kaikkien työllisyysalueeseen kuuluvien kuntien nimien on mahdotonta näkyä nimessä; tästä voidaan tiedottaa muulla tavalla.
- Jos alueeseen kuitenkin kuuluu esimerkiksi vain kaksi kuntaa, voidaan määriteosassa käyttää molempien nimiä.

Työllisyysalueiden nimeäminen 3/4

- Toimielimen (esim. kuntayhtymä) **nimestä** tulisi käydä ilmi, että kyseessä on julkinen taho, joka vastaa työllisyyspalveluista **tietyllä työllisyysalueella**.
- Mahdollisuuksien mukaan toimielimen nimen olisi hyvä olla **yhdennemukainen alueennimen kanssa**.
- Kuntayhtymän nimessä on kuitenkin oltava sana **kuntayhtymä**.
- Kuntayhtymän nimestä on lisäksi käytävä ilmi, **mitä asioita kyseessä oleva kuntayhtymä hoitaa**.
- Fiktiivinen esimerkki rakenteesta/nimestä, jossa edellä mainitut olisi huomioitu
 - *Pietarsaaren työllisyysalueen kuntayhtymä*
 - *Sisältää tiedon siitä, mitä asioita kuntayhtymä hoitaa, kuntayhtymä-sanan sekä viittauksen työllisyysalueeseen.*

Kotimaisten kielten keskuksen (Kotus) suositus

Työllisyysalueiden nimeäminen 4/4

- Huomioitavaa, että suositukset vielä yleisellä tasolla.
- Tarvittaessa Kotukselta voi pyytää apua nimiasioissa.
- Kotus voi ottaa lyhyesti kantaa yksittäisiin nimiin nimeineuvonnassa: [https://www.kotus.fi/palvelut/kieli- ja_nimineuvonta/nimineuvonta](https://www.kotus.fi/palvelut/kieli-ja_nimineuvonta/nimineuvonta).
- Maksusta Kotus antaa perusteellisempaa lausuntoa: [https://www.kotus.fi/palvelut/lausunnot selvitykset ja nimistontarkistus/kieli- ja_nimilausunnot](https://www.kotus.fi/palvelut/lausunnot_selvitykset_ja_nimistontarkistus/kieli- ja_nimilausunnot).

Palvelujen viestintä

Kunnilla lakisääteinen tiedottamisvelvollisuus

- Tärkeintä viestinnässä on asukasnäkökulma, ei hallinnollinen näkökulma.
- Kuntien omat brändit ja oma viestintä tukevat asukasnäkökulmaa ja palvelujen juurruttamista parhaiten.
- Tapahtuipa palveluiden järjestäminen millä mallilla tahansa - *kunta itse, vastuukunta tai kuntayhtymä järjestää* - kaikkien kuntien on tärkeää viestiä.
 - Lakisääteinen tiedottamisvelvollisuus koskee kaikkia kuntia riippumatta palveluiden järjestämistavoista.
- Asukkaille **hallinnollinen järjestämisvastuu ei ole merkityksellistä**, vaan selkeys ja helppous palvelujen piiriin pääsyssä
 - Mikä olisi helpompaa, kuin viestiä, että asukkaat voivat aina kääntyä TE-asioissa oman kunnan puoleen?
 - Huom! Myös vieraskielisten ja uusien kuntalaisten näkökulmasta helppoa
- Viestinnässä huomioitava, että uusi, lakisääteinen tehtävä koskee kaikkia kuntia ja jokaisella kunnalla on rooli uudistuksessa.
 - Miten saadaan toteutumaan, jos viestintävastuu valuu työllisyysalueille?

Palvelujen siirtyessä kuntiin me täällä omassa kunnassasi autamme ja neuvomme sinua! Olemme sinua lähellä.

Palvelujen viestintä: vastuukuntamalli

- Ks. Kotuksen ohje työllisyysalueiden nimeämiseen
 - Työllisyysalue-sana mainittava
 - Nimeäminen vastuukunnan mukaan mahdollista
- Vastuukunta voi toimia yhteistyössä mukana olevien kuntien puolesta myös viestintäasioissa, *jos kunnat näin sopivat*.
 - Tarkoituksena ei kuitenkaan ole, että viestintää toteutetaan *vastuukunnan* brändin mukaan.
- Kuntien tärkeää pohtia, voidaanko viestintää toteuttaa yhteisesti sovitulla tavalla ja sisällöllä, esim.
 - Yhteisellä sovitulla viesteillä, mutta kuntien omalla ilmeellä, jokainen kunta omille asukkailleen?
 - Yhteisesti kaikkien kuntien ilmeellä (esim. kaikkien logot/nimet näkyvillä)?
- Korostetaan kuntien omassa viestinnässä sitä, että oman kunnan puoleen voi kääntyä, vaikka tietty osaaminen olisi keskitetty työllisyysalueella johonkin muuhun kuntaan.

Palvelujen viestintä: Kuntayhtymät

- Ks. Kotuksen ohje kuntayhtymän nimeämisestä:
 - Kuntayhtymä-sana mainittava
 - Nimestä käytävä myös ilmi, mitä palvelua kuntayhtymä hoitaa ja millä alueella.
- Kuntayhtymä on kunnasta erillinen oikeushenkilö ja itsenäinen toimija myös viestinnän toteutuksen suhteen.
- Jokainen kunta kuitenkin kohtaa omia asukkaitaan ja minimissään neuvoo ja ohjaa palvelujen piiriin.
- **Kuntien on tärkeää kuitenkin viestiä te-palveluista myös osana jokaisen yksittäisen kunnan palveluja ja työllisyyden ja elinvoiman edistämistä**, vaikka Kuntayhtymäpohjainen työllisyysalue päättäisikin toteuttaa viestintää keskitetysti sen kautta asukkaille.
- Korostetaan kuntien omassa viestinnässä sitä, että oman kunnan puoleen voi kääntyä, vaikka tietty osaaminen olisi keskitetty työllisyysalueella johonkin muuhun kuntaan.
- Kunnat voivat hyödyntää viestinnässään yhteisesti sovittuja viestejä ja kanavia sekä kertoa erillisillä viesteillä oman kunnan näkökulmasta.

Muista, että voit aina kääntyä oman kuntasi puoleen!

Huomioitavaa viestinnän suunnittelussa

- Kuntien oma viestintä nousee tärkeään roolin uudistuksen onnistumisessa.
- Asukkaiden ei pitäisi joutua miettimään, etsimään tai opettelemaan ulkoa työllisyysalueiden vastuita ja hallinnollisia rajoja.
 - **Pelkkä linkki** kunnan sivuilta kuntayhtymän tai työllisyysalueiden mahdollisille sivuille **ei ole riittävä**.
- Viestinnässä on tärkeää huomioida, että toimijoita on useita. Mitä useampia toimijoita on, sitä tärkeämpää yhdenmukainen viestintä muutosviestinnässä on vaikuttavuuden näkökulmasta. Kunnat tärkeitä kumppaneita toisilleen työllisyysalueilla!
- Yhteisien pääviestien esille tuominen ja niihin sitoutuminen sekä vuoropuhelu työllisyysalueen kuntien välillä tärkeää.
- Ilman kuntien omaa viestintää, palvelut jäävät asukkaiden näkökulmasta irrallisiksi kunnan muista palveluista.

Asukkaat ovat kaiken keskiössä. Uudistus onnistuu, mikäli palveluja käyttäville asukkaille siirtymä ja palvelujen piiriin pääsy on sujuvaa ja helppoa.

Asukkaiden on helppo kääntyä oman kunnan puoleen.

Sisäinen viestintä

Miten viestiä sisäisesti?

- Kuntien sisäisessä viestinnässä on tärkeää korostaa uudistuksen yleisiä pääviestejä
 - Esimerkiksi **elinvoiman edistämisen roolia** pelkän palvelujen siirron sijaan.
 - Elinvoiman edistämisessä koko henkilöstöllä on rooli, sitä työtä tehdään yhdessä.
 - **Luottamushenkilöt** ovat tärkeä osa kunnan sisäisiä kohderyhmiä.
 - Sisäisessä viestinnässä kannattaa hyödyntää laajasti oman kunnan käytössä olevia ja hyväksi havaittuja viestinnän kanavia.
- **Kuntiin siirtyvän henkilöstön huomioimiseksi** ja uuden toimintakulttuurin rakentamiseksi **on hyvä tehdä suunnitelmia jo nyt.**
 - Tervetuloa-kirjeet tai viestit, yhteiset tilaisuudet teams/läsnä, yhteiset työpajat, perehdyttämismateriaalit kuntoon.
- Uudistuksen myötä kunnilla on mahdollisuus rakentaa toimintakulttuuria, joka nivoutuu elinvoiman rakentamisen ympärille, **yhdessä muiden toimialojen** kanssa poikkihallinnollisesti ja **yhdessä uuden henkilöstön** kanssa moniammatillisesti.
- Kunnat ja kuntien henkilöstö ja sitä kautta työllisyysalueet ovat jatkossa entistä vahvempia kumppaneita, jotka yhdessä edistävät työvoiman saatavuutta ja elinvoimaa alueella.

Tervetuloa työskentelemään maailman parhaan paikallishallinnon pariin! Tehdään uudistuksesta vaikuttavaa yhdessä!

Miten uudistus saadaan onnistumaan?

- Uudistuksen onnistumisen kannalta kaiken keskiössä ovat asukkaat.
- Tärkeää pohtia, onnistutaanko uudistuksessa työllisyysalueita brändäämällä, vai kehittämällä palveluita ja sitomalla ne osaksi kuntien toimintaympäristöä?
- Miten siirtyvien palveluiden kunnille mukanaan tuomat uudet työkalut pystytään nivomaan osaksi jokaisen kunnan tehtäväkenttää ja osaksi elinvoiman edistämiseen tähtäävää moniammatillista ja poikkihallinnollista työtä?
- **Asukkaat edellä paikalliset vahvuudet huomioiden kohti uutta elinvoimakuntaa!**

Kuntaliitto kuntien tukena uudistuksen viestinnässä

Kuntaliiton TE-uudistuksen sivut viestinnän kivijalkana

- www.kuntaliitto.fi/te-uudistus
 - Ohjeet, suositukset, materiaalit
 - Tapahtumat ja infotilaisuudet
 - Esitysmateriaalit ja tallenteet
- Kuntien valmistelijoiden Howspace
 - Tulossa myös viestinnän osio
- Tiekartta (tulossa)
 - Viestinnän aikajana
- Muutostukitoimisto auttaa ja tukee!

Kiitos!

Hanna Lassila

hanna.lassila@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi

www.kommunforbundet.fi

